

Datum van inontvangstneming : 25/08/2025

Zaak C-473/25* [Adamon]ⁱ

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

17 juli 2025

Verwijzende rechter:

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 juli 2025

Verzoekende partij:

LG

Verwerende partij:

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Door de rechter in eerste aanleg onderzocht civiel geschil inzake een vordering waarbij de verzoekende partij verzoekt om de verwerende partij te veroordelen tot vergoeding van onverschuldigde prestaties, namelijk tot teruggaaf van de rente over de hoofdsom van uitgekeerde kredieten en van een deel van de commissies en verzekeringspremies, die door de verzoekende partij zijn betaald ter uitvoering van twee consumentenkredietovereenkomsten.

Soort en voorwerp van de prejudiciële vragen

Verzoek om uitlegging van specifieke bepalingen van richtlijn 2008/48/EG¹ in de context van consumentenkredietovereenkomsten waarin niet alle informatie is

* Oorspronkelijke taal: Pools.

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

opgenomen die wordt voorgeschreven door artikel 10, lid 2, van de richtlijn of waarin die informatie onjuist, onduidelijk of niet beknopt is vermeld.

Prejudiciële vragen

- 1) Is een nationale wettelijke bepaling die de kredietgever het recht op rente en andere kosten ontnemt in het geval dat de kredietovereenkomst niet alle elementen van artikel 10, lid 2, van de richtlijn bevat of wanneer de daarin verstrekte informatie onjuist, onduidelijk of niet beknopt is, verenigbaar met artikel 23 van richtlijn 2008/48?
- 2) Is het in strijd met artikel 10, lid 2, en artikel 23 van richtlijn 2008/48 om het nationale recht aldus uit te leggen dat de consument alleen bescherming wordt geboden wanneer de kredietovereenkomst geen van de elementen van artikel 10, lid 2, van de richtlijn bevat, en hem geen bescherming wordt geboden in het geval dat die elementen weliswaar formeel in de overeenkomst zijn opgenomen, maar onvolledig of onjuist zijn geformuleerd?
- 3) Verzet artikel 10, lid 2, onder d), f) en g), gelezen in samenhang met artikel 3, onder g), h), i) en j), van richtlijn 2008/48 zich ertegen dat de kredietgever kosten in rekening brengt in de vorm van rente over het bedrag van de commissie of andere soortgelijke kosten (waaronder verzekeringspremies), welke kosten bij de sluiting van een consumentenkredietovereenkomst worden meegefinancierd maar gelijktijdig door de kredietgever worden geïnd (waarbij de consument niet daadwerkelijk over het bedrag ervan kan beschikken)?
- 4) Is het in strijd met artikel 10, lid 2, en artikel 23 van richtlijn 2008/48 om het nationale recht aldus uit te leggen dat het aan de kredietgever wordt toegestaan om in een consumentenkredietovereenkomst begrippen op te nemen waarvan de betekenis grotendeels samenvalt met die van het begrip „totaal kredietbedrag” (bijvoorbeeld „kredietbedrag”, „bedrag van het verstrekte krediet” en „krediet”) en waarvan de door de kredietgever vastgestelde betekenis leidt tot de veronderstelling dat zij betrekking hebben op bedragen die bovenop het totale kredietbedrag aan de consument beschikbaar zijn gesteld, en waarvoor rente wordt berekend, terwijl aan de consument slechts het totale kredietbedrag beschikbaar is gesteld en het door de kredietgever ingevoerde gelijkaardige begrip betrekking heeft op de som van dat totale kredietbedrag en de kredietkosten die de kredietgever heeft meegefinancierd?

¹ Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PB 2008, L 133, blz. 66, zoals gewijzigd).

Aangevoerde wettelijke bepalingen

Nationaal recht

Ustawa o kredycie konsumenckim (wet inzake het consumentenkrediet) van 12 mei 2011 (geconsolideerde tekst: Dz. U. 2024, volgnr. 1497, zoals gewijzigd; hierna: „u.k.k.”), met name:

Artikel 3, lid 1

„Onder „consumentenkredietovereenkomst’ wordt verstaan een kredietovereenkomst voor een bedrag van ten hoogste 255 550 Poolse zloty (PLN) of de tegenwaarde daarvan in een andere valuta, dat door een kredietverstrekker wordt verstrekt of toegezegd aan een consument.”

Artikel 5, punten 7 en 10

„De in deze wet gebruikte termen hebben de volgende betekenis:

[...]

7) totaal kredietbedrag – maximumbedrag van alle geldmiddelen die uit hoofde van de kredietovereenkomst aan de consument beschikbaar worden gesteld, zonder de meegefinancierde kredietkosten, of, indien geen maximumbedrag is vastgesteld, de som van alle beschikbaar gestelde geldmiddelen, zonder de meegefinancierde kredietkosten;

[...]

10) rentevoet van het krediet – de als een vaste of variabele rente uitgedrukte rentevoet die uit hoofde van de kredietovereenkomst op jaarbasis wordt toegepast op het uitgekeerde bedrag”.

Artikel 29, leden 1 en 3

„1. Een consumentenkredietovereenkomst wordt langs schriftelijke weg gesloten, tenzij afzonderlijke bepalingen specifiek voorzien in een andere vorm.

[...]

3. De overeenkomst wordt geformuleerd in ondubbelzinnige en begrijpelijke bewoordingen.”

Artikel 30, lid 1, punten 4, 6, 7, 8, 10, 11, 15 en 16

„1. In een consumentenkredietovereenkomst [...] worden de volgende gegevens opgenomen:

[...]

4) het totale kredietbedrag;

[...]

6) de rentevoet van het krediet, de voorwaarden waaronder deze wordt toegepast alsook de tijdvakken, de voorwaarden en de procedures voor de wijziging ervan, onder vermelding van de index of referentierentevoet, indien een dergelijke index of referentierentevoet van toepassing is op de oorspronkelijke rentevoet; [...];

7) het jaarlijkse kostenpercentage en het totaalbedrag dat door de consument moet worden betaald, vastgesteld op de datum van sluiting van de overeenkomst, onder vermelding van alle aannamen die voor de berekening ervan zijn gehanteerd;

8) de regels en termijnen voor de terugbetaling van het krediet, en met name de volgorde waarin de afgeloste termijnen worden verrekend met de vordering van de kredietgever [...]; [...];

[...]

10) informatie over andere kosten die de consument in verband met de kredietovereenkomst moet betalen, met name vergoedingen [...], commissies, marges en de kosten van bijkomende diensten, in het bijzonder verzekeringen, indien de kredietgever daarmee bekend is, alsook informatie over de voorwaarden waaronder deze kosten kunnen worden gewijzigd;

[...]

11) de jaarlijkse rentevoet voor achterstallige schulden, de voorwaarden waaronder deze kan worden gewijzigd en mogelijke andere kosten uit hoofde van betalingsachterstanden;

[...]

15) de termijn waarbinnen de consument de overeenkomst kan herroepen, de wijze waarop hij dat kan doen en de gevolgen ervan, alsook de verplichting van de consument om het door de kredietgever beschikbaar gestelde krediet af te lossen en de over het krediet verschuldigde rente in overeenstemming met hoofdstuk 5, alsmede het bedrag van de rente die verschuldigd is op dagbasis;

16) het recht van de consument om het krediet vervroegd af te lossen en de daarvoor vastgestelde procedure”.

Artikel 33a

„Indien het totaalbedrag van de vergoeding voor betalingsachterstanden van artikel 30, lid 1, punt 11, en de aan de consument in rekening gebrachte verpagingsrente hoger is dan de maximale verpagingsrente van artikel 481, lid 2¹,

van de Kodeks cywilny (burgerlijk wetboek; hierna: „k.c.”), berekend over het bedrag van de betalingsachterstanden op de datum van inning, is alleen het bedrag van die maximale rente verschuldigd.”

Artikel 37, lid 2, punt 1

„Het in lid 1 bedoelde aflossingsschema omvat:

1) een vaststelling van de looptijd en het bedrag van de krediettermijnen, met een uitsplitsing naar de afzonderlijke bestanddelen ervan, in het bijzonder de hoofdsom, de rente en alle andere kredietkosten die door de consument moeten worden betaald”.

Artikel 54, leden 1, 2 en 3

„1. De consument betaalt geen kosten in verband met de herroeping van de consumentenkredietovereenkomst, behalve de rente over het tijdvak tussen de datum van uitkering en de datum van aflossing.

2. De consument betaalt het beschikbaar gestelde kredietbedrag onverwijld aan de kredietgever terug, vermeerderd met de in lid 1 bedoelde rente, en doet dat uiterlijk binnen 30 dagen na de datum van de verklaring van herroeping.

3. De datum van aflossing is die waarop de consument het geld overmaakt aan de kredietgever.”

Unierecht

Artikelen 2, 3, 10, 14, 19 en 23 van richtlijn 2008/48. De verwijzende rechter verwijst naar:

Artikel 2, lid 2, onder c)

„Deze richtlijn is niet van toepassing op [...]:

[...]

c) kredietovereenkomsten voor een totaal kredietbedrag van minder dan 200 EUR of meer dan 75 000 EUR”.

Artikel 3, onder j) en l)

„In deze richtlijn wordt verstaan onder:

[...]

j) „debetrentevoet”: de rentevoet, uitgedrukt op jaarbasis en toegepast in een vast of variabel percentage;

[...]

l) „totaal kredietbedrag’: het plafond of de som van alle bedragen die op grond van een kredietovereenkomst beschikbaar worden gesteld”.

Artikel 14, lid 3, onder b)

„Indien de consument van zijn herroepingsrecht gebruikmaakt:

[...]

b) betaalt hij onverwijld en uiterlijk binnen 30 kalenderdagen nadat hij de kennisgeving van de herroeping aan de kredietgever heeft gestuurd, de kredietgever het kapitaal en de op dit kapitaal lopende rente, vanaf de datum waarop het krediet is opgenomen tot de datum waarop het kapitaal wordt terugbetaald. De verschuldigde debetrente wordt berekend aan de hand van de overeengekomen debetrentevoet. De kredietgever heeft bij herroeping geen recht op een andere vergoeding van de consument, met uitzondering van de vergoeding voor niet voor terugbetaling in aanmerking komende kosten die de kredietgever aan een overheidsorgaan heeft betaald.”

Aangehaalde rechtspraak

Rechtspraak van de nationale rechterlijke instanties

Uitspraak van de Sąd Najwyższy (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Polen) van 27 mei 2010, III CSK 230/09

Rente, als inkomsten uit de beschikbaarstelling van de hoofdsom, is bedoeld om de schuldeiser te compenseren voor de waardevermindering van het geld en moet hem de inkomsten verschaffen die hij zou hebben verworven met een gemiddelde geldbelegging of investering gedurende het tijdvak waarin de schuldenaar over het geld kan beschikken.

Uitspraak van de Sąd Najwyższy van 4 november 2011, I CSK 46/11

De rente over een verstrekt krediet is een bestanddeel van de voornaamste prestatie van de partijen bij de kredietovereenkomst, aangezien deze enerzijds de prijs vormt die de kredietnemer betaalt voor het gebruik van de geldmiddelen die aan hem beschikbaar worden gesteld en anderzijds de vergoeding die de kredietgever daarvoor ontvangt.

Uitspraak van de Sąd Ochrony Konkurencji en Konsumentów (rechter voor mededingings- en consumentenzaken, Polen) van 11 december 2015, XVII AmA 125/14

De ondernemer mag alleen rente berekenen over de aan de consument beschikbaar gestelde middelen. Dat zijn middelen waarover de consument bewust en vrij kan beschikken.

Rechtspraak van het Hof

Arrest van 9 november 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842

In dit verband zij meteen in herinnering gebracht dat de lidstaten volgens artikel 23 van richtlijn 2008/48 de regels vaststellen inzake de sancties die gelden voor inbreuken op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen, en de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat deze sancties worden toegepast (punt 61).

De sanctie die erin bestaat dat de kredietgever geen recht heeft op vergoeding van rente en kosten, zoals bepaald in de nationale wetgeving, moet worden beschouwd als evenredig in de zin van artikel 23 van richtlijn 2008/48 (punt 71).

Artikel 10, lid 2 van richtlijn 2008/48 voorziet in een dergelijke harmonisatie voor de gegevens die verplicht in de kredietovereenkomst moeten worden opgenomen (punt 56).

Arrest van 11 januari 2024, Nárokuj, C-755/22, EU:C:2024:10

De sancties moeten een reële afschrikkende werking hebben (punt 41).

Het staat aan de lidstaten om een geschikt sanctiesysteem vast te stellen voor de schending door de kredietgever van de krachtens richtlijn 2008/48 op hem rustende verplichtingen (punt 45).

Indien de toepassing van een sanctie die het verval van het recht van de kredietgever op betaling van de overeengekomen rente meebrengt afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat de consument een nadelig gevolg heeft ondervonden, zou dit de kredietgevers ertoe kunnen aanzetten de krachtens artikel 8 van richtlijn 2008/48 op hen rustende verplichting niet na te komen. Deze uitlegging zou afbreuk kunnen doen aan de reële afschrikkende werking van de sanctie waarin is voorzien (punt 49).

Arrest van 9 september 2021, Volkswagen Bank e.a., gevoegde zaken C-33/20, C-155/20 en C-187/20, EU:C:2021:736

De in de overeenkomst opgenomen informatie moet gemakkelijk te begrijpen zijn voor een gemiddelde consument die op financieel gebied niet over gespecialiseerde kennis beschikt (punt 94).

De sancties waarin de richtlijnen van de Unie op het gebied van consumentenbescherming voorzien, hebben tot doel de handelaar ervan te

weerhouden de krachtens deze richtlijnen op hem rustende verplichtingen jegens de consument te schenden (punt 125).

Arrest van 27 maart 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190

De strengheid van de sancties dient in verhouding te staan tot de ernst van de strafbaar gestelde feiten (punt 45).

Indien de sanctie van het verlies van het recht op rente zou worden afgezwakt of zelfs zonder meer teniet zou worden gedaan, zou daaruit noodzakelijkerwijs voortvloeien dat deze sanctie geen reële afschrikkende werking heeft (punten 52 en 53).

Arrest van 10 juni 2021, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg), C-303/20, EU:C:2021:479

Van een doeltreffende en afschrikkende sanctie kan slechts sprake zijn indien de overtreders de economische voordelen van de door hen gemaakte inbreuken worden ontnomen (punt 32).

Arrest van 21 april 2016, [REDACTED] C-377/14, EU:C:2016:283

De in artikel 10, lid 2, van richtlijn 2008/48 neergelegde informatieplicht draagt bij tot de verwezenlijking van het doel van die richtlijn, dat erin bestaat om ter zake van het consumentenkrediet op een aantal kerngebieden een volledige harmonisatie tot stand te brengen die nodig is om te waarborgen dat alle consumenten in de Unie een grondige en gelijkwaardige bescherming van hun belangen genieten en om de totstandkoming van een goed functionerende interne markt voor consumentenkrediet te vergemakkelijken (punt 61).

De consument bevindt zich tegenover de verkoper in een zwakke onderhandelingspositie en beschikt over minder informatie dan de verkoper, wat ertoe leidt dat hij met de door de verkoper vooraf opgestelde voorwaarden instemt zonder op de inhoud daarvan invloed te kunnen uitoefenen (punt 63).

Het is voor een consument van wezenlijk belang dat hij, vóór en bij de sluiting van een overeenkomst, kennisneemt van alle contractvoorwaarden en de gevolgen die aan die sluiting zijn verbonden. Met name op basis van die informatie zal hij beslissen of hij gebonden wenst te zijn door de voorwaarden die de verkoper tevoren heeft vastgelegd (punt 64).

Deze informatie draagt immers bij tot de doorzichtigheid van de markt aangezien zij de consument in staat stelt kredietaanbiedingen te vergelijken. Voorts kan de consument aan de hand daarvan beoordelen waartoe hij zich verbindt (punt 90).

De nationale rechter moet het nuttige effect van de door richtlijn 2008/48 gewenste consumentenbescherming verzekeren (punt 70).

In dit verband moet een nationale rechter, wanneer hij heeft vastgesteld dat de informatieplicht niet is nagekomen, daaruit alle consequenties trekken waarin het nationale recht voorziet (punt 73).

Arrest van 26 maart 2020, Kreissparkasse Saarlouis, C-66/19, EU:C:2020:242

Zoals blijkt uit artikel 10, lid 2, van richtlijn 2008/48, gelezen in samenhang met overweging 31 van die richtlijn, is het vereiste dat in een op papier of op een andere duurzame drager opgestelde kredietovereenkomst in duidelijke en beknopte vorm de in die bepaling bedoelde informatie wordt opgenomen, noodzakelijk opdat de consument kennis kan nemen van zijn rechten en verplichtingen (punt 35).

De kennis en een goed begrip door de consument van de gegevens die de kredietovereenkomst overeenkomstig artikel 10, lid 2, van richtlijn 2008/48 verplicht moet bevatten zijn noodzakelijk voor de goede uitvoering van deze overeenkomst en in het bijzonder voor de uitoefening van de rechten van de consument, waaronder het recht om de overeenkomst te herroepen (punt 45).

Arrest van 21 december 2023, BMW Bank e.a., gevoegde zaken C-38/21, C-47/21 en C-232/21, EU:C:2023:1014

De consument mag zijn rechten niet verliezen wanneer de verplichte vermeldingen bedoeld in artikel 10, lid 2, van die richtlijn niet, onvolledig of onjuist in de kredietovereenkomst zijn opgenomen (punt 299).

De krachtens artikel 10, lid 2, van deze richtlijn vereiste informatie moet namelijk volledig aan de consument zijn verstrekt en mag geen inhoudelijke onjuistheden bevatten (punt 258).

Het verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie kan op één lijn worden gesteld met het ontbreken van elke informatie wanneer de consument daardoor wordt misleid aangaande zijn rechten en plichten (punt 264).

De in een kredietovereenkomst opgenomen informatie moet vrij zijn van elke tegenstrijdigheid die een gemiddelde, normaal geïnformeerde en redelijk omzichtige en oplettende consument objectief zou kunnen misleiden ten aanzien van de omvang van de rechten en plichten die hij aan deze overeenkomst ontleent (punt 235).

Indien de verstrekte informatie deze kenmerken ontbeert, is geen rente per dag verschuldigd (punt 238).

Daarnaast:

- *Arrest van 9 juli 2015, Bucura, C-348/14, niet gepubliceerd, EU:C:2015:447, punt 57;*

- arrest van 11 september 2019, *Lexitor*, C-383/18, EU:C:2019:702, punt 33;
- arrest van 26 maart 2020, *Mikrokasa en Revenue Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w Warszawie*, C-779/18, EU:C:2020:236, punt 45;
- arrest van 21 maart 2024, *Profi Credit Bulgaria (Nevendiensten bij een kredietovereenkomst)*, C-714/22, EU:C:2024:263, punt 52;
- arrest van 5 maart 2020, *OPR-Finance*, C-679/18, EU:C:2020:167, punt 39.

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure

- 1 Op 19 september 2017 heeft de verzoekende partij (hierna ook: „LG”) met de verwerende partij, de Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna, gevestigd te Warschau (hierna: „bank”), kredietovereenkomst nr. 1 gesloten. Uit hoofde van deze overeenkomst heeft de bank aan LG een krediet ten bedrage van 45 568,77 PLN verstrekt (§ 1, lid 1, van de overeenkomst). Dit bedrag bestond uit: (i) het totaalbedrag van het krediet ten belope van 39 649,39 PLN en (ii) het bedrag ter vergoeding van de kosten van de kredietverstrekking, namelijk een commissie ten bedrage van 5 919,28 PLN. Het krediet had een variabele rentevoet, die op de datum van sluiting van de overeenkomst 9,99 % op jaarbasis beliep. De totale rente op de datum van sluiting van de overeenkomst bedroeg 23 685,78 PLN, en het krediet moest worden afgelost over een tijdvak van 108 maanden. De totale kredietkosten bedroegen 29 605,16 PLN en omvatten de kosten van de kredietverstrekking en de rente over de gehele looptijd van het krediet. In totaal was LG een bedrag van 69 254,55 PLN verschuldigd. Het jaarlijkse kostenpercentage (JKP) beliep 14,63 %. Overeenkomstig de overeenkomst is de rente berekend over het kredietbedrag van § 1, lid 1.
- 2 Op 12 juli 2023 hebben partijen kredietovereenkomst nr. 2 gesloten, waarbij de bank aan LG een krediet ten bedrage van 144 353,60 PLN heeft verstrekt (§ 1, lid 1, van de overeenkomst). Dit bedrag bestond uit: (i) het totaalbedrag van het krediet ten belope van 101 367,09 PLN en (ii) het bedrag ter vergoeding van de kosten van de kredietverstrekking, namelijk een commissie ten bedrage van 17 874,28 PLN en een verzekeringspremie over het gehele verzekeringstijdvak ten bedrage van 25 112,23 PLN. Het krediet had een variabele rentevoet, die op de datum van sluiting van de overeenkomst 10 % op jaarbasis beliep. De totale rente op de datum van sluiting van de overeenkomst bedroeg 75 274,01 PLN, en het krediet moest worden afgelost over een tijdvak van 108 maanden. De totale kredietkosten bedroegen 118 260,52 PLN en omvatten de kosten van de kredietverstrekking en de rente over de gehele looptijd van het krediet. In totaal was LG een bedrag van 219 627,61 PLN verschuldigd. Het jaarlijkse kostenpercentage beliep 21,96 %. Overeenkomstig de overeenkomst is de rente berekend over het kredietbedrag van § 1, lid 1.

- 3 LG heeft aangegeven dat zij in verband met inbreuken op de u.k.k. op 2 mei 2024 als consument jegens de bank heeft verklaard een beroep te doen op de sanctie van kosteloze kredietverstrekking ten aanzien van overeenkomst nr. 1 en dat zij dat op 25 mei 2025 heeft gedaan ten aanzien van overeenkomst nr. 2.
- 4 Op 14 augustus 2024 heeft LG een vordering tegen de bank ingesteld, waarbij zij heeft verzocht om de bank te veroordelen tot betaling van 35 943,52 PLN, vermeerderd met wettelijke vertragingsrente over de volgende bedragen: (i) 23 869,70 PLN, vermeerderd met voornoemde vertragingsrente vanaf 10 mei 2024 tot op de datum van betaling, namelijk als vergoeding van onverschuldigde prestaties, meer bepaald tot teruggaaf van de rente over de hoofdsom en van een deel van de commissie, die zij aan de bank heeft betaald om uitvoering te geven van de overeenkomst van 19 september 2017; (ii) 12 073,82 PLN, vermeerderd met voornoemde vertragingsrente vanaf 5 juni 2024 tot op de datum van betaling, als vergoeding van onverschuldigde prestaties, meer bepaald tot teruggaaf van de rente over de hoofdsom en van een deel van de commissie en de verzekeringspremies, die zij aan de bank heeft betaald om uitvoering te geven van de overeenkomst van 12 juli 2023. In beide gevallen beroept LG zich op de sanctie van kosteloze kredietverstrekking.
- 5 In haar verweerschrift heeft de bank verzocht om de ingestelde vordering in haar geheel af te wijzen, waarbij zij alle vorderingen heeft betwist en alle argumenten tot staving ervan heeft weersproken.
- 6 Op 21 februari 2025 heeft LG verzocht om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 7 LG verwijt aan de bank dat zij inbreuk heeft gemaakt op een aantal bepalingen van de u.k.k., met name op:
  - artikel 29, lid 1, u.k.k., doordat zij heeft verzuimd om de tarieven van de commissies en de bankkosten bekend te maken en dat noch op papier, noch elektronisch noch op een andere duurzame drager heeft gedaan;
  - artikel 30, lid 1, punt 4, gelezen in samenhang met artikel 29, lid 3, u.k.k., doordat zij de informatie over het totale kredietbedrag heeft geformuleerd in onduidelijke bewoordingen, waarbij de verzoekende partij heeft aangevoerd dat zij als gemiddelde consument niet in staat is om op zelfstandige basis het werkelijke kredietbedrag vast te stellen, er mede rekening mee houdend dat in zowel overeenkomst nr. 1 als overeenkomst nr. 2 het begrip „verschuldigd totaalbedrag” voorkomt;
  - artikel 30, lid 1, punten 6 en 7, u.k.k., doordat de berekening van de rente over de hoofdsom is gebaseerd op een te hoog bedrag, namelijk op een bedrag dat tevens de meegefinancierde kosten omvat, in plaats van op het [daadwerkelijk]

uitgekeerde totale kredietbedrag, wat ertoe heeft geleid dat de rente onjuist is berekend en dat in de overeenkomst op onjuiste wijze wordt verwezen naar het JKP, waarbij in aanmerking zij genomen dat deze onjuiste berekening ertoe heeft geleid dat het door de consument verschuldigde totaalbedrag is verhoogd met het bedrag van de rente die is berekend over de meegefinancierde kredietkosten;

- artikel 30, lid 1, punt 7, u.k.k., doordat de bank heeft verzuimd om te wijzen op alle aannamen die zijn gehanteerd bij de berekening van het JKP;
- artikel 30, lid 1, punt 8, gelezen in samenhang met artikel 37, lid 2, punt 1, u.k.k., doordat in het kader van de aflossingstermijnen niet is gewezen op de andere kosten die de kredietgever moet betalen, terwijl rente is berekend over de commissie van overeenkomst nr. 1 en over de commissie en de verzekeringspremie van overeenkomst nr. 2;
- artikel 30, lid 1, punt 15, u.k.k., doordat de kredietnemer is misleid met betrekking tot de vorm waaronder de overeenkomst kon worden herroepen, waarbij de indruk is gewekt dat verklaringen van herroeping die niet worden ingediend langs schriftelijke weg geen rechtsgevolgen sorteren;
- artikel 30, lid 1, punt 15, u.k.k., doordat niet is gewezen op de regels voor de berekening van de rente op dagbasis voor het geval dat de hoofdsom wordt terugbetaald na het verstrijken van de termijn van 30 dagen voor het indienen van een verklaring van herroeping, waarbij de bank in overeenkomst nr. 1 noch in overeenkomst nr. 2 heeft aangegeven welke datum wordt beschouwd als de datum van aflossing;
- artikel 30, lid 1, punt 16, u.k.k., doordat geen informatie is verstrekt over het feit dat vervroegde aflossing ertoe leidt dat de totale kredietkosten worden verminderd met de kosten ten aanzien van het tijdvak waarmee de looptijd van de overeenkomst wordt ingekort;
- artikel 33a en artikel 30, lid 1, punt 11, gelezen in samenhang met artikel 30, lid 1, punt 8, u.k.k., doordat over de achterstallige schulden rente is vastgesteld die hoger is dan de maximale rente van de k.c. en doordat in de overeenkomst geen rekening is gehouden met de duidelijke en ondubbelzinnige informatie dat de rente over de achterstallige schulden wordt berekend ten aanzien van de som van de betreffende termijn en de daarover verschuldigde rente, zodat de bank gerechtigd [werd] om op de achterstallige contractuele rente vervolgrente in rekening te brengen.

8 De bank voert onder meer aan dat:

- overeenkomst nr. 1 en overeenkomst nr. 2 geen gebreken vertonen die er aanleiding toe geven om een beroep te doen op de sanctie van kosteloze kredietverstrekking, gelet op het feit dat beide overeenkomsten voldoen aan alle voorwaarden van de u.k.k.;

- LG niet op doeltreffende wijze heeft verklaard een beroep op de sanctie van kosteloze kredietverstrekking ten doen ten aanzien van overeenkomst nr. 1, gelet op het feit dat de termijn van de u.k.k. niet is nagekomen, alsook dat de termijn voor het indienen van de verklaring uiterlijk op 19 september 2018 zonder gevolg is verstreken en dat de verklaringen inzake de sanctie van kosteloze kredietverstrekking ten aanzien van beide overeenkomsten ongeldig zijn omdat zij te algemeen zijn geformuleerd;
- in tegenstelling tot wat wordt betoogd in het verzoekschrift, de volledige tabel met kosten en commissies van kracht was op de datum van sluiting van de overeenkomst (12 juli 2023) en dat deze tabel niet uitgebreider is dan het fragment dat is opgenomen in de overeenkomst;
- het feit dat de wederpartij een consument is haar niet ontslaat van haar basisverplichting om de overeenkomst te lezen en dat LG in het kader van de gesloten overeenkomst heeft verklaard alle informatie te hebben ontvangen die nodig is om een besluit over het aangegane krediet te kunnen vaststellen;
- de bank gerechtigd is om rente in rekening te brengen over het bedrag dat bestemd is voor de dekking van de kredietkosten, alsook dat de wetgever in de u.k.k. uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid om dergelijke kosten mee te lenen, dat in het onderhavige geval kredieten zijn verstrekt die het totale kredietbedrag omvatten, alsook het bedrag tot betaling van de kosten van de kredietverstrekking, en dat de bank het volledige bedrag heeft uitgekeerd, waaronder moet worden verstaan dat LG van dat bedrag gebruik heeft gemaakt;
- LG ten onrechte aangeeft dat de rente moet worden berekend over een bedrag zonder meegefinancierde kosten, dat wil zeggen over het „totale kredietbedrag”, aangezien de gevestigde rechtsleer en de vaste rechtspraak erin voorzien dat rente wordt berekend over het „uitgekeerde bedrag” en bijgevolg ook over het bedrag dat bestemd is om de kredietkosten te dekken, alsook dat zij in de overeenkomst in overeenstemming met de wettelijke vereisten heeft gewezen op het JKP, dat naar behoren is berekend, en dat aan de consument aldus niet de mogelijkheid is ontnomen om de aantrekkelijkheid van de offerte te vergelijken met die van andere offertes, namelijk door het JKP van de verschillende offertes met elkaar te vergelijken;
- het standpunt van LG, die in het kader van de sanctie van kosteloze kredietverstrekking niet alleen vergoeding van de rente over het krediet en de commissie vordert maar tevens aanspraak maakt op teruggaaf van de kosten uit hoofde van de verzekeringspremies, onjuist is en in strijd is met de betreffende wettelijke bepaling, waarin is bepaald dat [alleen] wanneer op doeltreffende wijze wordt verklaard dat een beroep op de sanctie van kosteloze kredietverstrekking wordt gedaan, de consument het betreffende krediet kan terugbetalen zonder rente en andere kredietkosten.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 9 De kern en rol van rente over de hoofdsom bestaat erin de gebruikmaking van andermans geld te vergoeden. Als de kredietgever tevens rente in rekening brengt ten aanzien van niet-rentekosten van het krediet, leidt dit tot een situatie waarin de kredietgever niet alleen rente in rekening brengt ten aanzien van de daadwerkelijk beschikbaar gestelde hoofdsom (zoals wordt vereist door de aard van deze rente) maar tevens ten aanzien van de bijkomende niet-rentekosten. In de praktijk is dit vergelijkbaar met het aanrekenen van rente op rente, wat moet worden opgevat als een poging tot het omzeilen van de wetgeving, meer bepaald van het anatocisme-verbod van artikel 482 k.c. Een financiële transactie waarbij niet-rentekosten worden meegeleend heeft namelijk tot gevolg dat de kredietnemer wordt verplicht om, naast de verschuldigde rente, een commissie te betalen, waarover vervolgens weer rente wordt berekend.
- 10 Daarnaast is het een manier voor de kredietgever om de regels inzake de maximale rente te omzeilen, meer bepaald de regeling van artikel 359, lid 2¹, k.c. Zo wordt het kredietsaldo waarover de rente wordt berekend kunstmatig verhoogd met een aanvullend bedrag waarover eveneens kapitaalrente wordt berekend.
- 11 Bovendien is het berekenen van rente over de meegefinancierde kosten kennelijk in strijd met de basisregels van de billijkheid, die er ten aanzien van wederzijdse overeenkomsten die erop gericht zijn dat één partij winst maakt op neerkomen dat de wederpartij het gevoel moet hebben dat de door haar te verrichten prestatie gelijkwaardig is aan die welke zij ontvangt.
- 12 Bovendien is in richtlijn 2008/48 en in de u.k.k. uitdrukkelijk bepaald dat de berekening van de rentevoet alleen mag worden gebaseerd op het bedrag dat daadwerkelijk aan de kredietnemer is uitgekeerd – artikel 5, punt 9, van die wet [artikel 3, onder j), van richtlijn 2008/48]. Het in deze wet en in de richtlijn genoemde „uitgekeerde bedrag” is hetzelfde als het „totale kredietbedrag”. Voorts is het „totale kredietbedrag” het maximale bedrag van alle geldmiddelen, behalve de meegefinancierde kredietkosten, dat uit hoofde van de kredietovereenkomst aan de consument beschikbaar wordt gesteld. Dat de begrippen „uitgekeerd bedrag” en „totaal kredietbedrag” dezelfde begrippen zijn, is vastgesteld door het Hof, dat heeft aangegeven dat de begrippen „totaal kredietbedrag” en „bedrag van de kredietopneming” inhoudelijk identiek zijn en dat beide begrippen alle aan de consument beschikbaar gestelde bedragen omvatten, dus zonder bedragen die door de kredietgever worden bestemd voor de betaling van kredietkosten, die niet daadwerkelijk worden uitgekeerd².
- 13 Artikel 19, lid 1, van richtlijn 2008/48 bepaalt namelijk dat het JKP, dat gelijk is aan de contante op jaarbasis berekende waarde van alle tussen de kredietgever en de consument overeengekomen of overeen te komen verbintenissen, wordt berekend volgens de wiskundige formule van deel I van bijlage I. In richtlijn

² Zie arrest van 21 april 2016, [REDACTED] C-377/14, EU:C:2016:283.

2008/48 is tevens bepaald dat de basisvergelijking voor de berekening van het JKP op jaarbasis de gelijkheid weergeeft tussen enerzijds de som van de geactualiseerde waarden van de kredietopnemingen en anderzijds de som van de geactualiseerde waarden van de aflossingen en kosten. Het bedrag van kredietopneming in de zin van punt I van bijlage I bij de richtlijn komt derhalve overeen met het totale kredietbedrag van artikel 3, onder l), van die richtlijn. Hieruit volgt dat alleen het daadwerkelijk beschikbaar gestelde bedrag kan worden gebruikt bij de berekening van de grondslag waarop de rentevoet van toepassing is en dat in dat verband geen beroep kan worden gedaan op de waarde van de meegefinancierde kosten die aan de financiële instelling verschuldigd zijn.

- 14 Bovendien kan evenmin worden aanvaard dat rente op niet-rentekosten wordt aangerekend nu de Poolse wetgever heeft vastgesteld dat de rente voor het gebruik van de hoofdsom moet worden geacht deel uit te maken van de kredietkosten en derhalve moet worden ondergebracht in dezelfde categorie als de commissies. Uit de u.k.k. volgt namelijk dat een commissie (als vorm van niet-rentekosten) en rente (rentekosten) afzonderlijke bestanddelen zijn van de totale kredietkosten. Met andere woorden, elk van deze bestanddelen staat op zichzelf en is een afgeleide van het totale kredietbedrag, zodat beide soorten over dat bedrag moeten worden berekend. Bij een andere uitlegging wordt niet voldoende rekening gehouden met het standpunt van de consument, die uit hoofde van de bepalingen van de u.k.k. en richtlijn 2008/48 een daadwerkelijke en reële bescherming moet genieten.
- 15 De praktijk van kredietverstrekkers om rente over de meegefinancierde kosten in rekening brengen heeft met name ook tot gevolg dat: (i) de rentevoet wordt vastgesteld op basis van het totale kredietbedrag, vermeerderd met de meegefinancierde kosten, terwijl de rentevoet moet worden berekend op basis van het totale kredietbedrag en de toevoeging van de meegefinancierde kosten ertoe [moet leiden] dat de rentevoet wordt verlaagd; (ii) de kredietgevers het bedrag van de meegefinancierde kosten opvatten als een bijkomend kredietbedrag dat bij het totale kredietbedrag [moet worden] opgeteld, zonder aan de consument informatie te verstrekken over de basiskosten die uit hoofde van de toekenning van dit bijkomende kredietbedrag moeten worden betaald; (iii) de consument geen informatie krijgt over de wijze waarop zijn aflossingen worden verrekend met de meegefinancierde kosten, met het totale kredietbedrag en met de rente daarover en over de meegefinancierde kosten, wat ertoe leidt dat het recht van de consument op vervroegde volledige aflossing wordt beperkt; (iv) de kredietgever bij de berekening van het JKP een formule hanteert waarin ten aanzien van het „bedrag van een aflossing” geen rekening wordt gehouden met de geïnde meegefinancierde kosten, wat ertoe leidt dat de formule voor de JKP wordt toegepast op een wijze die niet in overeenstemming is met de bewoordingen van de kredietovereenkomst en dat de kredietgever in het kader van de formule aanvullende aannamen hanteert die niet bekend zijn in de u.k.k. en richtlijn 2008/48.

- 16 De Poolse wet tot omzetting van richtlijn 2008/48 bevat in het kader van de vaststelling van de sanctie waarmee uitvoering wordt gegeven aan artikel 23 van de richtlijn geen verwijzing naar artikel 29, lid 3, u.k.k., waarbij de kredietgevers worden verplicht om overeenkomsten op te stellen op een ondubbelzinnige en begrijpelijke wijze. Niettemin wijzen talrijke arresten tegen de achtergrond van richtlijn 93/13³ erop dat slechts op doeltreffende wijze informatie aan de consument kan worden verstrekt wanneer de overeenkomst op een voor hem begrijpelijke en ondubbelzinnige wijze wordt gepresenteerd, wat aanleiding geeft tot de conclusie dat informatie die niet aan deze vereisten voldoet moet worden geacht nooit te zijn verstrekt⁴. Het staat vast dat de consument alleen beschikt over zijn eigen kennis en dat hij de contractuele bedingen slechts gedurende een korte tijdsspanne kan nagaan. Bovendien worden kredietverstrekkers doorgaans beschouwd als instellingen die het vertrouwen van het bredere publiek genieten, waardoor de consument nog meer het gevoel krijgt dat hij niet bevoegd is om dergelijke bedingen die zijn opgenomen in een aan hem voorgelegde modelovereenkomst te betwisten.
- 17 Opgemerkt zij tevens dat de wetgever aan de begrippen „krediet”, „totaal kredietbedrag” en „hoofdsom” dezelfde betekenis toekent. De nationale wetgever heeft de term „krediet” bij de omzetting van richtlijn 2008/48 gehanteerd als synoniem voor de in de richtlijn gebruikte uitdrukking „totaal kredietbedrag”. Een andere uitlegging van de bewoordingen van artikel 3, lid 1, u.k.k. zou ertoe leiden dat de rechten van de consument op volstrekt ongerechtvaardigde wijze worden ingeperkt.
- 18 Het opstellen van een consumentenkredietovereenkomst die niet in overeenstemming is met de u.k.k. en met richtlijn 2008/48 moet worden geacht onaanvaardbaar te zijn. Wanneer in deze rechtshandelingen gebruik wordt gemaakt van de begrippen „krediet” en „hoofdsom” en daaraan een identieke of bij benadering identieke betekenis wordt gegeven als aan het begrip „totaal kredietbedrag”, moet het opnemen van afwijkende begrippen in een kredietovereenkomst worden geacht de consument in verwarring te brengen en inbreuk te maken op het recht van de consument op duidelijke en begrijpelijke informatie, zodat de consument een beroep moet kunnen doen op de sanctie van kosteloze kredietverstrekking.

³ Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten PB 1993, L 95, blz. 29).

⁴ Zie arrest van 26 februari 2015, [REDACTED] C-143/13, EU:C:2015:127.